

ע"פ 6812/16 - פלוני, פלוני נגד מדינת ישראל, פלוני

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים ע"פ 6812/16

לפני:

כבוד השופט י' עמית

כבוד השופטת ע' ברון

כבוד השופט ד' מינץ

המערערים:

1. פלוני

2. פלוני

נגד

המשיבים:

1. מדינת ישראל

2-5. פלוני

ערעור על פסק הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט המחוזי חיפה בתפ"ח
044748-02-15 שניתנו ביום 18.5.2016 וביום 13.07.2016 על ידי כבוד
השופטים ר' סוקול, ת' נתנאל-שרון ור' בש

תאריך הישיבה:

י"א באב התשע"ח

(23.07.2018)

בשם המערער 1:

עו"ד שמעון ציון

בשם המערער 2:

עו"ד דורון נוי, עו"ד אסיף קזולה ועו"ד שי פנדו

בשם המשיבה 1:

עו"ד דפנה שמול

בשם המשיבים 2-5:

עו"ד עבאס אילן

פסק-דין

השופט י' עמית:

בהתאם להחלטות בית המשפט, אין לפרסם כל פרט מזהה על המערערים, המתלוננת, בני משפחתם, או כל פרט מזהה בנוגע למקום היישוב בו התרחשו האירועים מושא פסק דין זה. השמות להלן בדויים.

ושוב לפנינו תיק רצח על רקע של "כבוד המשפחה", אך הפעם, הנרצח הוא גבר.

ומעשה שהיה כך היה.

רקע עובדתי

1. שני המערערים שלפנינו (להלן: מ ו נ ושניהם ביחד המערערים) הם בני דודים ומתגוררים בכפר צ'. ה, אביו של נ, הוא אח של סלים, אביו של מ.

על מנת לחסוך בדברים, נציג תמונה חלקית של העץ המשפחתי, הכוללת את הנפשות הפועלות בתיק שלפנינו. כבר כעת נמקד את מבטנו של הקורא אל ב, אמו של נ, אשר נשואה לה, אך השניים היו פרודים בתקופה הרלוונטית והתגוררו בכפר צ' בנפרד.

2. בכפר נפוצו שמועות כי ב נמצאת בקשר עם ע' ז"ל (להלן: המנוח). ביום 25.1.2015 הגיע ש, אחיו של מ, לישוב פלוני, והבחין במכוניותיהם של ב ושל המנוח חונים זה לצד זה ליד צימר. ש צילם את המכוניות וגם סיפר לבני משפחתו כי ראה את ב יוצאת מהצימר ומספר דקות אחריה יצא המנוח.

כבר באותו יום נ ומ הרגו את המנוח, והשאלה היחידה השנויה במחלוקת היא אם מדובר ברצח או בהריגה.

3. המידע שהביא ש חולל סערת רוחות. מ נפגש עם אחיו (ש ומ) ואמו, ויחד צפו בתמונות, ולאחר מכן התקשר לנ ואמר לו כי ברצונו לשוחח איתו על עניין חשוב.

[במאמר מוסגר: לקורא אשר תמה מה עניינו של מ במעשיה של אמו של נ, נספר כי חשקה נפשו של מ לשאת לאשה את וסאל, אחותו הצעירה של נ. מ חשש כי גילוי הקשר בין ב למנוח עלול לחבל בתכניתו להינשא לוסאל, וכפי שאמר לחוקריו "כן, יעני מישהו יתחתן עם מישהי שהיא בת של זונה?" (ת/60ב עמ' 20 ש' 6, ועמ' 189 לפרוטוקול)].

מ ו נ נפגשו, ולאחר ששוחחו ביניהם ועם אחרים נסעו עם בן משפחה נוסף בשם מ לכפר א' להיפגש עם ח, אחיה של ב. נ דרש מח לקחת את אמו ולהחזיר אותה לכפר א', לבית הוריה. לאחר מכן נסעו נ ומ לכפר צ', נכנסו לבית של ב והחלו להתפרע, תוך צעקות שעליה לצאת ולהסתלק מהבית. נ לקח מקל והחל לשבור כיסא ולשבור את הדלת, ומ תרם את חלקו ושבר חלונות בחלק האחורי של הבית. כבר כעת נספר, כי על פי עדותם של ח, של וושל ה (גם הוא אח של נ),

בעת שמ השתולל בביתה של ב הוא החזיק בידו סכין גדולה, שתוארה על ידי וכסכין ששוחטים בה כבשים.

4. לאור האיומים וההשתוללות של נ ומ, ב יצאה מהבית יחד עם ילדיה ו, ה ונ, ונסעה עם ח - שהגיע לביתה בכפר צ' והיה נוכח בעת האירוע - אל בית הוריה בכפר א'. ב התקשרה משם למשטרה ומתמליל השיחה בינה לבין המוקדנית ניתן ללמוד על חששותיה לבטחונה-שלה: "הם הילדים ירצו יהרגו אותי, הבן שלי וגם הילד של אח של בעלי, עכשיו, עכשיו". כעבור רבע שעה ב מתקשרת שוב למוקד המשטרה ומסבירה: "הילד שבר את הבית שלי... הבן של אח של בעלי, מ (י"ע), והבן שלי נ (י"ע) שברו את הבית... הם רוצים להרוג אותי, אח שלי לקח אותי... אבל אני רוצה שהם ילכו לבית שלי ויראו מה קרה מה הם עשו...".

5. עוד נספר, כי בשעה 22:45 הגיע המנוח לתחנת המשטרה בעיר ש', ואמר שברצונו להגיש תלונה נגד מספר אנשים. המנוח אמר כי קישרו בין הרכב שלו לרכב של מישהי, וכי כבר באותו יום, שני אנשים פתחו את דלת הרכב שלו ואמרו לו "ע' (י-ע) אתה לבד" וסגרו את הדלת. המנוח הבין זאת כאיום על חייו ולכן פנה לתחנת המשטרה, אך החוקר דחה את קבלת התלונה מאחר שהיה באמצע חקירה, והמנוח מסר כי אינו יכול להמתין, מאחר שעליו להתחיל לעבוד בשעה 23:00 (מזכר ת/3).

[במאמר מוסגר: שני האנשים שאיימו על המנוח לא היו המערערים, אלא שני אחרים מבני המשפחה: א וא. כך עולה מהמזכר ומדוח הפעולה של רכז המתנדבים בתחנת משגב, ששוחח עוד קודם לכן עם המנוח. הרכז כתב בדוח הפעולה כי המנוח מסר לו שאיימו על חייו בשל סכסוך על כבוד המשפחה (ת/א-1/1)].

עד כאן המערכה הראשונה. כפי שנראה להלן, המנוח אכן ניבא את מותו, ולא חלפה כשעה וחצי מאז שעזב את תחנת המשטרה עד שנרצח.

6. במערכה השניה, נ ומ התארגנו להמשך הפעולה. השניים ידעו כי המנוח עובד כשומר בתחנת הדלק. הם עברו במכוניתם ליד תחנת הדלק אך נוכחו לראות כי המנוח אינו בתחנה. השניים חזרו לביתו של נ, על מנת לקחת בגדים להחלפה כדי שנ יוכל לישון מחוץ לבית, ונסעו לכיוון ביתו של מ. כאשר הבחינו כי המנוח נכנס לתחנת הדלק, החנו המערערים את הרכב בהסתר בצד הכביש, והמתינו עד שראו כי המנוח נותר לבדו בתחנה. או-אז יצאו שניהם מהמכונית, כאשר מ עוטה על ידיו כפפות ועל פניו כובע גרב שבו חורר שני חורים לעיניים, כשהוא אוחז בידו סכין גדולה. נ שם חולצה על ראשו על מנת להסתיר את פניו, פסע בעקבות מ ובדרך אסף אבן גדולה. כשהתקרבו השניים למנוח, מ פתח בריצה, הניף את הסכין ודקר את המנוח דקירה אחת בחזהו. המנוח קילל, נותר עומד ולאחר מכן התמוטט. נ התקרב למנוח, הטיל את האבן ממרחק קצר לכיוונו, לאחר מכן נטל את האבן שוב והשליכה בשנית לכיוונו של המנוח. השניים נמלטו, והמנוח נותר שוכב במקום עד שבשעה 01:54, בחלוף כשעה מהרצח, הגיע אחיינו ומצא אותו מת בשטח תחנת הדלק.

התיאור דלעיל אינו שנוי במחלוקת, וחלקו מעוגן גם במצלמות האבטחה של תחנת הדלק.

7. לאחר שהרגו את המנוח, השליכו נ ומ את הסכין, כובע הגרב והכפפות סמוך למזבלה ונסעו לחיפה, שם נפגשו עם

חבר של נ בשם סמיר (להלן: סמיר). לאחר שסיפרו לסמיר כי הרגו את המנוח, דרש מהם סמיר לעזוב את הדירה.

בשלב זה המשטרה פעלה במהירות וביעילות, ועם היוודע הרצח והרקע למעשה, הציבה מחסומים, שבאחד מהם נעצרו השניים בדרכם חזרה מחיפה.

פסק דינו של בית משפט קמא וטענות המערערים

8. בית משפט קמא, בפסק דין מפורט, בבחינת דבר דבור על אופניו, הרשיע את נ ומ בעבירת רצח בכוונה תחילה לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק). נקבע כי התקיימו במערערים כל היסודות הנדרשים לשם הרשעה בעבירת הרצח, לרבות הרכיב של "החלטה להמית" וכי "אפילו לא היינו משתכנעים כי בלב הנאשמים גמלה ההחלטה להמית, הרי שניתן היה להסיק את קיומה של ההחלטה גם תוך שימוש ב'חזקת הכוונה'".

לצד עבירת הרצח, המערערים הורשעו גם בשורה של עבירות נלוות הקשורות לאירועים שהתרחשו בביתה של ב קודם לביצוע הרצח - סחיטה באיומים והיזק במזיד, עבירות לפי סעיפים 428 סיפא ו-452 לחוק העונשין בהתאמה.

בגזר הדין נגזרו על נ ומ מאסר עולם בגין עבירת הרצח וכן 3 שנות מאסר בפועל במצטבר למאסר עולם בגין העבירות הנוספות. כל אחד מהשניים חויב לשלם פיצוי בסך של 180,000 ₪ לבני משפחת המנוח.

9. על כך נסב הערעור שבפנינו, המתמקד בהרשעתם של השניים בעבירת הרצח.

בערעור נטען, בין היתר, כי מאחר שמדובר בדקירה אחת בלבד אין לייחס למערערים כוונה או החלטה להרוג את המנוח, מה עוד שהשניים היו שיכורים; כי כובע הגרב הפריע למ לראות היטב את המתרחש, כך שלא יכול היה לכוון את הדקירה, אך התכוון לדקור את המנוח ברגלו בלבד.

10. המערערים הצביעו על הודאותיהם במשטרה כראיה האוטנטית ביותר לכוונתם, וליתר דיוק להעדר כוונתם להרוג את המנוח. לשיטתם, עצם העובדה שהודו בכל המעשים המיוחסים להם, למעט הכוונה להרוג את המנוח, מעידה כי הדברים התגלגלו מעבר לכוונתם המקורית שהייתה רק לפגוע במנוח.

בהקשר זה, הצביעו המערערים על מספר נקודות ופרטים שסופרו על ידי כל אחד מהם בחקירותיו, המעידים לטענתם על האוטנטיות של הדברים. כך, לדוגמה, העובדה שהמנוח נותר עומד לאחר הדקירה, הקללה שהפטיר המנוח כשנדקר ("כפר" בערבית) ועוד. המערערים טענו, כי אילו ביקשו לשקר, היו מכמינים פרטים שלא היו ידועים לחוקריהם, והיו מקבלים עצת עורכי דינם דאז לשמור על זכות השתיקה ולא לשתף פעולה בחקירה. נטען כי העובדה שהשניים לא הרחיקו עצמם מהאירועים בבית של ב וממעשה הדקירה של המנוח, ולא העלו טענות נוסח הגנה עצמית, על אף שהיה להם די זמן לתאם גרסאות, צריכה להשליך גם על אמינות גרסתם כי לא התכוונו להרוג את המנוח וכי "לא רצינו שיהיה דם". עוד נטען, כי על חוסר התכנון של הרצח, ניתן ללמוד הן מכך שמ דקר את המנוח פעם אחת בלבד, והן מכך שנ הצטייד באבן תוך כדי ההליכה אל המנוח בתחנת הדלק. נטען כי בניגוד לקביעתו של בית משפט קמא לגבי אופן הדקירה

(הנפת הסכין ודקירה מלמעלה למטה), הרי שבשחזור האותנטי והקוהרנטי שביצע מ בזירת האירוע, ניתן ללמוד כי הוא דקר את המנוח מלמטה לכיוון מעלה.

עוד על היעדר כוונתם להרוג את המנוח, ביקשו המערערים ללמוד מדבריו של מ למדובב כי לא התכוון להרוג את המנוח.

11. נ תמך בטענות מ, אך לחילופין, ביקש לבחון את עניינו בנפרד, ולא לייחס לו עבירת רצח.

נ הצביע על כך שבשלב מסוים אמר לחוקר, בניגוד לעצת עורך דינו, כי הוא מבקש לספר את האמת ופרץ בבכי. לטענתו, יש להאמין לגרסתו כי הבחין בסכין בידו של מ רק כשהגיעו לתחנת הדלק, מה שמעיד על אמיתות דבריו, שהרי יכול היה להכחיש בכלל שראה סכין בידו של מ. עוד נטען כי אילו רצה נ לשקר, יכול היה להכחיש כי האבן שהשליך לכיוון המנוח פגעה בו, אך הוא השיב כי אינו יודע אם האבן פגעה, ואף סיפר לחוקריו כי השליך את האבן פעם נוספת, פרט שלא ניתן היה לראות במצלמות האבטחה של תחנת הדלק.

12. לחילופי חילופין, ביקשו המערערים לראות את כל מסכת האירועים באותו יום כמעשה אחד, ולהפחית את העונש של שלוש שנות מאסר בפועל במצטבר למאסר עולם שהושת עליהם, ולמצער, לחפוף עונש זה במלואו לעונש של מאסר עולם.

ולבסוף, עתרו המערערים לבטל או להפחית את גובה הפיצוי שנפסק לטובת בני משפחת המנוח.

דיון והכרעה

13. הלכה ותיקה עמנו כי אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, אלא בתנאים חריגים, שאינם מתקיימים בענייננו. בית משפט קמא בחן את מכלול העובדות, ומצא כי הן מוליכות למסקנה כי נתקיימו במערערים כל יסודות עבירת הרצח. אקדים ואומר כי במסקנה זו איני רואה להתערב.

14. על כוונתם של המערערים מלכתחילה ניתן ללמוד מהודעתו של חבמשטרה, כי השניים הגיעו לביתו בכפר א' ודרשו ממנו לקחת את ב, ומ אמר לו ש"הם מוכנים עם 16M ברכב והם הולכים להרוג את ע' (י-ע)" (בחקירתו בבית המשפט תיקן את עצמו ואמר כי מ לא הזכיר את השם ע' אלא רק אמר כי הם הולכים להרוג "אותו"). חשוב לציין, כי ההודעה של ח במשטרה נגבתה בשעה 23:00 עוד לפני שהמנוח נרצח, וזאת, בעקבות תלונה שהגישה ב במשטרה, בעקבות ההתפרעות בביתה.

גם ס, אחותה של ב, סיפרה כי שמעה את מ צועק "ההוא הלילה הוא ירצח". בית משפט קמא קיבל את גרסתם של ס, ודחה את גרסת המערערים כי רק צעקו ואיימו, וכי האיומים היו מכוונים כלפי ב. עוד נציין, כי מעדותם של ח וס עולה כי נ שמע את האיומים של מ.

15. הנה כי כן, לפנינו מניע לרצח של המנוח, והצהרה מראש על כוונה לרצוח אותו, שעות ספורות לפני המעשה. וכעת נבחן את התקיימות שלושת היסודות של עבירת הרצח - הכנה, היעדר קינטור והחלטה להמית.

16. ההכנה: נחזור להתפרעות בביתה של ב.

אין חולק כי המערערים השתוללו בבית. ח סיפר כי נ איים עליו ועל ב "שישרוף את הבית ושיהרוג אותנו אם לא נצא מהבית". לדבריו, ראה את מ מגיע עם סכין, מעין סכין קצבים, כשהוא הולך וצועק "אני אהרוג אותה". ו, אחותו של נ, וכלתו המיועדת של מ, סיפרה כי ראתה את מ מחזיק סכין ששוחטים עמה כבשים, ואף ציירה את הסכין בהודעתה במשטרה (הודעה שהוגשה במהלך המשפט, לפי סעיף 10א לפקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א-1971). ולבסוף, גם נ בהודעתו במשטרה אישר כי מ אחז בסכין בעת שהם השתוללו בבית.

הסכין נשלפה במערכה הראשונה, ודקרה את המנוח במערכה השניה. למעשה, הימצאותו של הסכין במערכה השניה אינה שנויה במחלוקת - בצילומי מצלמת האבטחה בתחנת הדלק ניתן לראות בבירור את מ כשהוא מתקדם בהליכה ומחזיק בקת הסכין כשהלהב מופנה לאחור וכלפי מעלה.

17. המערערים ערכו סיור מוקדם על מנת לראות אם המנוח כבר הגיע לתחנת הדלק. כאשר ראו את המנוח מגיע לתחנה נעצרו בצד ליד מגרש הספורט, מרחק הליכה מהתחנה, תוך שהם מחנים את מכוניתם במקום נסתר. השניים הסתירו את פניהם, מ בכובע גרב ונ בחולצה, ומ גם עטה כפפות על ידיו. בשחזור המצולם ניתן לראות את מ מדגים כיצד הוא ונ משתופפים, ליד צינור בטון, על מנת שלא יבחינו בהם. כשהגיעו למסקנה כי המנוח נמצא לבדו בתחנה, יצאו לדרכם כשמ אווז את הסכין בידו.

משהזכרנו את הסכין, נציין כי מ עצמו אישר כי מדובר בסכין גדולה בעלת להב של כ-20 ס"מ, וכך ניתן גם להתרשם מצילומי מצלמות האבטחה. מ אחז בסכין בכל שלבי ההליכה מהרכב לתחנה, משך מספר דקות, ומאחיזת הסכין כשהלהב לאחור ניתן ללמוד כי בכוונתו לדקור את המנוח בהנפה מלמעלה כלפי מטה. נ, שהלך מאחורי מ, אסף בדרכו אבן גדולה. בית משפט קמא דחה את טענתו של נ כי לא ראה את הסכין בידו של מ.

כל המעשים המתוארים לעיל מעידים על התקיימות יסוד ההכנה.

18. העדר קינטור: אין צורך להרבות במילים, באשר אין חולק כי יסוד זה התקיים.

19. החלטה להמית: על רכיב זה נסבה המחלוקת.

המערערים הצביעו על כך שהמנוח נדקר רק פעם אחת, שאילו היו מבקשים את מותו, היו מן הסתם דוקרים אותו מספר פעמים.

אכן, דקירה אחת אינה מעידה בהכרח על כוונה להמית, אך כל מקרה על פי נסיבותיו, ויפים לענייננו הדברים הבאים:

"נוכל למצוא בפסיקתו של בית-משפט זה מקרים שבהם זוכו נאשמים מרצח (ולו מחמת הספק) והורשעו בהריגה במקרים של דקירה בודדת באזור רגיש, שהיא שגרמה למוות [...] ניתן למצוא מקרים שבהם הושארה על כנה הרשעה ברצח [...] נוכל למצוא גם חילוקי דעות בין השופטים לגבי משמעותו של אותו מעשה [...]."

אין נוסחאות מתמטיות להכרעה בשאלה אם הייתה או לא הייתה החלטה להמית. הכול תלוי במכלול הנסיבות. בנסיבות העניין שלפנינו קשה כאמור לצייר תמונה ברורה בעניין השניות הקריטיות. כאשר ברור שנעיצת הסכין הייתה תוך כדי מאבק וכאשר הפתולוג הגדיר את הדקירה כפי שהגדיר, נותר ספק בלבי אם הוכחה במידת הוודאות הנדרשת ההחלטה להמית" (הדגשה הוספה - י"ע) (ע"פ 4932/00 יעקבלב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 30, 36-37 (2002)).

הפסיקה הכירה בעבירת הריגה במקרה של דקירה אחת, ואף יותר, מקום בו הדקירה הקטלנית נעשתה במהלך תגרה, קטטה, מאבק או אירוע לא מתוכנן שנתפתח במהירות (להריגה בדקירה אחת ראו, לדוגמה, ע"פ 3251/05 3506/05 מלול נ' מדינת ישראל (11.1.2007); ע"פ 9369/07 מיקל נ' מדינת ישראל (16.2.2009); ע"פ 511/91 אשקר נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(2) 45 (1992), להריגה בשתי דקירות ראו ע"פ 5446/99 אלימלך נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 49 (2002)). לא כך כאשר מדובר בדקירה מתוכננת, והדברים הבאים יפים לענייננו על דרך של קל וחומר:

"לא כל שימוש בסכין במהלך קטטה מצביע, מניה וביה, על כוונת קטילה. לעניינזה יכול, למשל, להיות לפעמים מקום להבחנה בין שליפת סכין תוך כדי קטטה דו-צדדית, בה יש הידרדרות לאלימות כוללת ובה אוחד כל אחד בכל הבא ליד כמיטב יכולתו, לבין מקרה בו מתחיל העימות בשליפה יזומה של סכין תוך נכונות להשתמש בה מעיקרה" (הדגשה הוספה - י"ע)(ע"פ 624/89 יחזקאל נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(3) 705, 715 (1991)).

במקרה שלפנינו, מדובר באירוע מתוכנן, תוך הצטיידות בסכין עם להב ארוך במיוחד והמתנה ממושכת עד להופעתו של הקרבן והימצאותו לבדו. וכפי שציין בית משפט קמא בפסק הדין "נסיבות הדקירה עצמה - גודל הסכין, אופן הדקירה כמתואר לעיל, מיקום הדקירה ועוצמתה, כעולה מחוות דעת המומחה, מצביעים על כוונת קטילה".

באחד המקרים בהם הורשע אדם ברצח בעקבות מארב מתוכנן שבמהלכו נדקר הקרבן למוות, נזדמן לי לומר את הדברים הבאים, היפים לענייננו:

"נעיצת סכין בחזהו של אדם, מקימה את החזקה של 'הנחת הכוונה' או 'חזקת הכוונה', שהיא חזקה עובדתית לפיה אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו (ראו, לדוגמה, עניין ספרונב פסקה 39 והאסמכתאות שם). מוות כתוצאה מדקירה היא תוצאה הנובעת באופן טבעי מדקירה בחזה: 'כידוע, פגיעה באיזור רגיש בגופו של הקורבן עשויה להוות אינדיקציה לקיומה של כוונה להמית, אף כאשר מדובר בפגיעה אחת בלבד' (ע"פ 01/288 כלב נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(5) 365,

377 (2003)). משכך, מקום בו אדם דוקר את רעהו בחזה קיימת הנחה שהתכוון להמיתו וניתן להרשיע ברצח גם על סמך דקירה בודדת (השוו: ע"פ 01/6671 וחידי נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(5) 76, 95-96 (2003); ע"פ 10179/01 ג'בארין נ' מדינת ישראל בפסקה 8 והאסמכתאות שם (12.3.2007); ע"פ 11971/05 בסעוד נ' מדינת ישראל (15.7.2009); דנ"פ 6680/09 בסעוד נ' מדינת ישראל (5.10.2009); ע"פ 2202/08 פסקו נ' מדינת ישראל, פסקה 41 והאסמכתאות שם (2012)). בחזקה זו יש כדי להעביר את הנטל לסתור לשטחו של הנאשם, ועליו לעורר ספק סביר באמצעות הסבר מתקבל על הדעת וראיות נוגדות כדי ליטול מחזקת הכוונה את כוחה (ע"פ 3126/96 עמיר נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 649, 638 (1996)). במקרה דנן, המערער ארב למנוח ודקר אותו, ועליו הנטל להראות כי לא התכוון לדקור אותו למוות" (ע"פ 5964/13 שלום פרץ נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (1.6.2015)).

20. מ טען כי הטענה שדקר את המנוח בעוצמה ובתנופה של הסכין מלמעלה למטה, אינה מתיישבת עם השחזור שערך. לאחר שצפיתי בשחזור, איני מקבל טענה זו. במהלך השחזור, מבקש החוקר ממ להחזיק בפנס כאילו מדובר בסכין, ובהמשך, הוחלף הפנס בכפיס עץ גדול, שמ החזיק בידו. אופן ההחזקה של הפנס זהה לאופן בו נחזה מ כשהוא מחזיק את הסכין במצלמות האבטחה, קרי, עם הלהב למעלה.

מ מדגים בשחזור כי החלו לרוץ לכיוון המנוח, וכאשר החוקר ומ ניגשים לחוקר שמביים את המנוח, ניכר בעליל כי מ מבקש לדלג במהירות על קטע זה של השחזור, והוא אוחז בכפיס העץ ומניף את היד בתנועה סתמית ובלתי משכנעת בעליל לכיוון החזה של החוקר. בכך מסתיים העניין, מבלי שהחוקר האחראי על השחזור מתעכב יתר על המידה על נקודה זו.

כאמור, אופן החזקת הסכין על ידי מ, כמו גם הדוח הפתולוגי (ת/23), מעידים על כך שהדקירה הייתה מלמעלה למטה, מה שהוסיף לעוצמת הדקירה במקום הקטלני ביותר בגוף.

21. משהזכרנו את עוצמת הדקירה, אומר בקצרה כי יש לדחות את טענת המערערים כי העובדה שסכין עם להב של 20 ס"מ הותירה תעלה של 5 ס"מ בלבד בגופו של המנוח, מעידה על כך שמ לא דקר את המנוח בחוזקה.

בטענה זו אין ממש. בדוח הפתולוגי נכתב "כיוון תעלת הדקירה משמאל לימין ומעט מטה. התעלה עוברת דרך העור, שרירי החזה צלעות 3-5, קרום הצדר, חלל הצדר, הריאה השמאלית, קרום הכפורת, ולתוך חדרי הלב. אורך תעלת הדקירה מהעור ועד לחלל בית החזה, כ-5 ס"מ" (הדגשה הוספה - י"ע) (נ/23 עמ' 3). מטבע הדברים, לא ניתן למדוד את עומק חדירת הסכין בתוך חלל בית החזה, והכוונה לאורך תעלת הדקירה עד לחלל בית החזה, כפי שהוסבר על ידי הפתולוג בחקירתו בבית המשפט (עמ' 135 לפרוטוקול).

22. בתחילת הדרך, מ הכחיש את מעורבותו, ואף התכחש לתמונתו במצלמות האבטחה. רק בהמשך, התרצה מ והודה במעשה, לאחר מספר שאלות של החוקרים בנוסח "הייתה לך כוונה לרצוח אותו?" ועל כך השיב כי לא הייתה לו כוונה כזו אלא רק "לסמן עליו ולצאת" אך "היה לי משהו על הפנים ולא ראיתי כמו שצריך... כן והייתי שיכור..." (ת/60 עמ' 15).

לא אחד כי במהלך החקירה בה מ הודה במעשה (ת/60ב), הוא חוזר לא אחת על הטענה כי לא התכוון להרוג את המנוח. לדוגמה, "אני אם לקחתי בחשבון אחד אחוז שהוא ימות אני לא הייתי נכנס לזה בכלל" (ת/60ב עמ' 54) או "רציתי להרביץ לו רק... לסמן אותו כדי שידע... אבל אני אומר לך הייתי שיכור" (שם, עמ' 58), והוא מסביר כי היה שיכור וכובע הגרב גרם לו לא לראות היטב, ומזל שלא דקר את עצמו.

גם נ מתבטא בדרך דומה, ובתשובה לשאלה למה הגיעו מלכתחילה לתחנת הדלק הוא משיב "כדי להרביץ לו... נרביץ לו בוקס משהו, אנחנו לא ידענו בכלל שהוא עומד בחוץ בכלל, אני לקחתי את האבן כדי לשבור את הזכוכית, חשבתי שהוא במכונית רצינו להפחיד אותו ויצא שהוא בחוץ [...] כשאנחנו כשהגענו לא רצינו לרצוח אותו, לא הייתה לנו כוונה לעשות דבר כזה, רצינו רק להפחיד אותו ולהרביץ לו, אני לא יודע איך קרה דבר כזה, אני לא יודע" (השחזור ת/67ד עמ' 13 ועמ' 18). דברים דומים אמר נ בחקירתו במשטרה (ת/66ב).

23. אלא שבניגוד לטענת המערערים, כביכול הודעותיהם האוטנטיות מדברות בעד עצמן ומתיישבות זו עם זו, הרי שהשניים סתרו זה את דברי זה ו"זגזגו" בהודעותיהם. כך, לדוגמה, בעוד שנ אמר כי הבחין בסכין רק בתחנת הדלק, מ אישר כי נ היה מודע לסכין עוד כשהיו ברכב. בניגוד להכחשתו של מ את העובדה שאחז בסכין בבית של ב, נ אישר כי מ אחז בסכין עוד כשהיו בבית של ב (אך בהמשך, בעימות ביניהם, התכחש לדבריו).

הדקירה של המנוח בחזהו, בוודאי שאינה מתיישבת עם האופן המינורי בו תיארו השניים את כוונתם לפגוע במנוח - "להרביץ לו שתי מכות ככה על רגליו נשבור לו את הרגליים נסמן אותו ונצא" כטענת מ (ת/60ב עמ' 31), או לתת לו שתי סטירות כטענת נ. גם אם אקבל את טענת ההגנה שהביטוי "שתי סטירות" הוא מטפורה לפגיעה קלה שנועדה להזהיר, הרי שהדרך בה נעשתה הדקירה הקטלנית, בוודאי שאינה מתיישבת עם פגיעה של מה בכך. דקירה בחזה אינה מתיישבת עם דבריו של מ כי "אני התכוונתי לדקור אותו ברגל אבל אני לא יודע איפה הוא נדקר הוא נמוך אז אני לא יודע איפה הוא נדקר" (שם, עמ' 32). לא אותנטיות יש בדברים, אלא רצון לחמוק מאחריות. מי שמבקש לדקור ברגל, אינו דוקר בצורה כה מדויקת בחזה.

לכך יש להוסיף, כי לצד האמירות של מ כי לא התכוון להרוג את המנוח, יש גם אמירות אחרות, מהן ניתן ללמוד כי הוא גאה בכך שהחזיר את הכבוד למשפחה, ועל כך אעמוד בהמשך.

24. לא בכדי התעקש מ לספר על צינור ברזל שהתכוון לקחת עמו כשנגשו אל המנוח, ובית משפט קמא ציין בפסק דינו כי גם הסניגורים סברו כי אין בגרסה זו אמת (פסקה 64 לפסק הדין). לטענת מ הוא התכוון לשבור למנוח את הרגליים בצינור הברזל, אך מאחר שמצא סכין, השתמש בסכין. המדובר ככל הנראה באותו צינור ברזל שלטענת מ הוא השתמש בו כדי לנפץ את החלונות בביתה של ב. זאת, בניגוד לדברי העדים האחרים, כולל נ, שהעידו כי כבר במהלך אותו אירוע, מ אחז בידו סכין קצבים גדולה. היעדרו של צינור הברזל, מחליש עד מאוד את טענתו של מ כי התכוון רק לשבור למנוח את הרגליים.

25. ולכל אלה יש להוסיף כמובן את מכלול הנסיבות. ההחלטה להמית אינה נלמדת רק מאופן הדקירה ומיקומה

ותוצאתה הקטלנית. גם השלכת האבן בעוצמה לכיוון המנוח על ידי נ (כך ניתן להתרשם מצילומי מצלמות האבטחה לאחר עריכת הצילומים לתמונות בודדות (ת/24ג עמ' 4)), והשלכת האבן בשנית, מעידה על כוונה לפגוע במנוח (המשיבה הפנתה לעמ' 266 לפרוטוקול, שם הוסכם על ידי ההגנה כי האבן פגעה בראשו של המנוח), ואפנה גם לצילומי האבן בהם ניתן להבחין בסימני דם (ת/19 תצלומים 10-11). בהקשר זה אציין, כי על פי חוות הדעת הפתולוגית המנוח נחבל גם בראשו, והגם שלא נמצאו שבירים בגולגולת, המומחה ציין כי אינו יכול לדעת אם החבלה היתה עשויה לגרום לפגיעה משמעותית, מאחר שהמנוח מת מהדקירה.

26. כאמור, על ההחלטה להמית ניתן ללמוד ממכלול הנסיבות לפני ביצוע הרצח ובמהלכו, ולכך יש להוסיף גם את התנהגות השניים לאחר האירוע. השניים נכנסו למכונית והחלו לנסוע לכיוון חיפה. מ השליך את הסכין, כובע הגרב והכפפות וסירב להוליך את החוקרים אל המקום בו השליך חפצים אלה. השלכת החפצים אף היא מלמדת כי השניים הבינו היטב כי היו מעורבים במעשה חמור, מה שלא יכול לעלות בקנה אחד עם גרסתם כי חשבו שלא קרה כלום למנוח. אוסיף ואציין כי מ התעקש שלא לגלות לחוקרים היכן השליך את הסכין: "הדבר הזה הוא היחיד שאם אתה תתלה אותי עם חבל אני לא אספר לך על זה, כי זהו הלך תשכח מזה, זהו" (ת/60ב עמ' 35).

27. ובכלל, אילו ביקשו השניים רק לפגוע במנוח, ספק אם היו מבקשים להסתיר מפניו את זהותם. לשיטת המערערים, הפגיעה במנוח נועדה להעביר לו מסר בנוסח "תזהר" או "תלמד לקח", אך העברת מסר כאשר השניים בלתי מזוהים הייתה מחטיאה את מטרת המסר. גם בהיבט זה יש כדי לחזק את המסקנה בדבר הכוונה לרצוח.

זאת ועוד. השניים ידעו כי פגעו באופן קשה במנוח בסכין ושמא גם באבן. על כך לא יכולה להיות מחלוקת. השניים ידעו כי המנוח עובד כשומר בתחנת הדלק, שהייתה שוממה באותה עת והותירו אותו מתבוסס בדמו. סופו מעיד על תחילתו, גם בכך יש כדי להצביע כי המערערים התכוונו מלכתחילה להביא למותו של המנוח.

28. המערערים הגיעו בסביבות השעה 01:30 לדירתו של סמיר בחיפה, קרוב משפחתם וחבר של נ, על מנת ליצור לעצמם אליבי (כפי שניתן להסיק מדבריו של מ למדובב בתחילת היכרותם). סמיר הבחין בדם על מכנסיו של מ וראה כי ידו של נ פצועה (בשל האבן הגדולה בה אחז). בהודעתו במשטרה סיפר סמיר כי מ אמר לו שהם רבו עם מישהו מהעיר ש' והוא דקר אותו והרג אותו. מ היה משוכנע כי הרג את המנוח, אך נ לא היה משוכנע בכך ובדק בטלפון הסלולרי אם יש דיווח על הרצח באמצעי התקשורת. סמיר אף העיד בבית המשפט "הוא (מ - י"ע) אמר שהוא רצח מישהו מהעיר ש' (י"ע) והמשטרה מחפשת אותו והוא הגיע אלי" (עמ' 117 ש' 5-6).

סמיר ביקש מהשניים לצאת מדירתו, לאחר ששמע את הדברים, והתקשר לחבריו בכפר צ', וגם לבנו של המנוח, וכך נודע לו שהקרבת לרצח היה המנוח. סמיר סיפר לבנו של המנוח על המפגש עם המערערים ומיד לאחר מכן מסר את הדברים גם למשטרה. עצם דרישתו של סמיר, שהוא חברו של נ, כי השניים יעזבו את הדירה, מעידה על כך שסמיר הבין היטב מה עוללו השניים.

29. בית משפט קמא הפנה בפסק דינו לדברים שאמר מ למדובב, כלהלן:

עמוד 10

"המדובב: אני אומר לך תקשיב לי אין בזה בושה אתה (לא ברור) אתה מתבייש שאתה רצחת אחד כמו זה.

מ: חס וחלילה לא אני לא מתבייש לא.

המדובב: אלא מה אתה מפחד מהעניין הזה?

מ: אני לא מפחד ושום דבר.

המדובב: אתה תסתכל עליי אתה רצחת בזכות.

מ: נכון.

[...]

המדובב: אלוהים אדירים (לא ברור) השאלה שאני אשאל אותך אמרת לי אתה עצוב שרצחת מישהו כמו זה?

מ: לא עצוב בכלל לא".

כשלעצמי, אני רואה לייחס משקל רב לדברים, ואני נכון להניח כי מ ביקש לרצות את המדובב. מנגד, אף אני רואה לייחס חשיבות לדברים אחרים שאמר מ בעת שהותו עם המדובב. מול אמירה למדובב כי לא התכוון להרוג את המנוח, ניתן ללקט מדבריו של מ למדובב גם אמירות מהן עולה בבירור כי הוא משקר למדובב. כך, לדוגמה, מ מאשר למדובב כי נכנסו לתחנת הדלק ו"נהייתה קטטה", מה שלא היה ולא נברא (מ.ט. 146/15-71-2/2 עמ' 14 שורה 20). מ גם לא מגיב לפעמים רבות בהן המדובב מתבטא בנוסח "יעני יא מ תזכור ביום שרצחת את האיש אתה...לרצוח את האיש" או "זה מקרה רצח אתה עשית את זה בכבוד שלך...לא הלכת לגנוב ורצחת מישהו...יש כבוד מה שאני אומר נכון?".

התבטאות נוספת של מ למדובב, מעידה לטעמי כי מ היה מודע היטב למעשיו: "שמעתי שהוא כפר (קילל - י"ע) את אלוהים וגמרתי וברחתי יעני" (הן מ והן נ השתמשו באותו ביטוי וסיפרו כי המנוח כפר (קילל) - י"ע).

למעשה, באופן אבסורדי-משהו, המדובב, שמבקש לרכוש את אמונו של מ, למעשה מתדרך אותו כיצד לנהוג בחקירה "מהחקירות תוכל לדעת איפה העמדה שלך... על כל דבר אתה צריך לחשוב עליו... ואני אומר לך אל תקל ראש בהם זה תיק רצח [...] למה אני שאלתי אותך איפה האיש קיבל את הסכין איפה דקרת אותו בבטן שלו או בגב שלו, תבין אותי כל עורך דין יש לו (מילה לא ברורה) כדי להפוך את זה למשל להפוך את זה להריגה שיהיה, יש רצח ויש הריגה...". מצויד בעצות אלה, הודה מ בדקירתו של המנוח.

31. יודעים אנו כי מה שנראה כברווח, מגעגע כברווח והולך כברווח - הוא ברווח. אך בעוד שהברווח אינו מכריז על עצמו כברווח, הרי שבמקרה שלפנינו, מ התבטא מראש כי בדעתם להרוג את המנוח, וכל מעשיהם והתנהגותם של המערערים לפני, בעת ואחרי הרצח מעידים כי פעלו למימוש כוונתם. ובקיצור, מי שמצהיר כי בדעתו להרוג את פלוני, עושה את כל ההכנות על מנת להרוג את פלוני ולבסוף אכן הורג את פלוני ומנסה לאחר מכן להעלים ראיות - מעיד על עצמו כי התכוון והחליט להרוג.

הרשעתו של נ

32. אין חולק כי נ לא דקר את הדקירה הקטלנית. אך כמי שחבר אל מ לאורך כל הדרך, החל מהרחקת אמו מביתה, דרך פעולות ההכנה וההתארגנות וההמתנה למנוח, וכלה בפגיעה במנוח, יש לראות אותו כמבצע בצוותא לפי סעיף 29(א) לחוק העונשין. השניים פעלו "כגוף אחד" לצורך השלמת עבירת הרצח. נ שמע את האיומים של מ להרוג את המנוח, עוד כשהיו בכפר א', בביתו של ח (כפי שעולה מעדויותיהם של ח וס). נ ראה את מ אווז בסכין וכמו מ אף הוא כיסה את פניו. ולבסוף, נ נטל אבן גדולה והשליך אותה על המנוח פעמיים ממרחק קצר כדי להבטיח את התממשות התוצאה.

סייג השכרות

33. המערערים טענו כי שטו 6-12 בקבוקי בירה במהלך היום, החל משעות אחר הצהריים, וכי ו, השאם, חוסמיר ציינו כי נדף מהם ריח של אלכוהול, כך שיש לראותם כמי שביצעו את המעשה בהיותם שיכורים.

דומה כי במהלך הדיון בפנינו, טענה זו כמעט ונזנחה, אך למען הזהירות אתיחס אליה בקצרה.

34. סעיף 34ט לחוק העונשין קובע כלהלן:

(א) לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שעשה במצב של שכרות שנגרמה שלא בהתנהגותו הנשלטת או שלא מדעתו.

(ב) עשה אדם מעשה במצב של שכרות והוא גרם למצב זה בהתנהגותו הנשלטת ומדעת, רואים אותו כמי שעשה את המעשה במחשבה פלילית, אם העבירה היא של התנהגות, או באדישות אם העבירה מותנית גם בתוצאה.

(ג) גרם אדם למצב השכרות כדי לעבור בו את העבירה, רואים אותו כמי שעבר אותה במחשבה פלילית אם היא עבירה של התנהגות, או בכוונה אם היא מותנית גם בתוצאה.

(ד) בסעיף זה, "מצב של שכרות" - מצב שבו נמצא אדם בהשפעת חומר אלכוהולי, סם מסוכן או גורם מסמם אחר, ועקב כך הוא היה חסר יכולת של ממש, בשעת המעשה, להבין את אשר עשה או את הפסול שבמעשהו, או להימנע מעשיית המעשה.

(ה) סעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ג) חלים גם על מי שלא היה חסר יכולת כאמור בסעיף קטן (ד), אך עקב שכרות חלקית לא היה מודע, בשעת מעשה, לפרט מפרטי העבירה.

לפי סעיף 34ט(ב) לחוק לא ניתן להרשיע ברצח מקום בו מעשה ההריגה בוצע במצב של שכרות. זאת, מאחר שעל פי סעיף זה יש לראות את המבצע-השיכור, כמי שבצע את המעשה ביסוד נפשי של אדישות, להבדיל מיסוד הכוונה הנדרש בעבירת הרצח. ברם, לא די לנאשם להעלות טענה של מצב שכרות, ועליו לעורר ספק סביר אם התקיימו היסודות

הנדרשים ל"מצב של שכרות":

"בכדי לחסות תחת כנפי סייג השכרות החלקית, יש להוכיח קיומם של שלושה תנאים מצטברים: היותו של הנאשם נתון תחת השפעת חומר משכר בעת ביצוע העבירה; אי מודעותו של הנאשם לפרט מפרטי העבירה בשעת המעשה; וקשר סיבתי בין צריכת החומר המשכר, לבין אי מודעותו זו של הנאשם" (ע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 84 (15.12.2015)).

התנהגותם של המערערים לפני ביצוע העבירה, במהלך הביצוע ואחרי ביצוע העבירה, כל אלה אינם מעידים על כך שלא נגרמה להם פגיעה ממשית ביכולתם להבין את המעשה, להיות מודעים לפרטיו, או להימנע מביצועו. כפי שציין בית משפט קמא בהכרעת הדין, גם הצפייה במצלמות האבטחה מעידה על כך שהשניים לא הלכו כשיכורים. לכך יש להוסיף כי במכוניתם נמצאו רק שני בקבוקי בירה (ת/41).

גזר הדין והפיצויים

35. בית משפט קמא השית על המערערים, בנוסף לעונש של מאסר עולם, גם שלוש שנות מאסר בגין האירוע בביתה של ב. כמו בית משפט קמא, אף אני סבור כי אין לראות את האירועים של אותו יום מר ונמהר, כ"אירוע אחד". משכך, אני רואה להתערב בגזר הדין, ואף לא מצאתי סיבה להתערב בגובה הפיצויים שהושתו על המערערים.

על הכבוד

36. פתחנו בכבוד ונסיים בכבוד.

נ הסביר בחקירתו במשטרה "ואנחנו בהרגלים שלנו שאנחנו ככה. הוא פגע בכבוד שלנו ואנחנו לא גברים אם אנחנו שותקים" (ת/66 עמ' 20). ומ הסביר בחקירתו במשטרה כי אמר ל שיבוא לקחת את ב אחותו "אמרנו לו אם לא תבוא תיקח אותה נשחט אותה יעני, כי זה עניין של כבוד יעני... הלכנו לסמן אותו... כי הוא פגע בכבוד שלנו הוא זיין את אשתו של דוד שלי... מה יעני משהו שמזיין את אשתו של דוד שלי זה כבוד, זה כבוד משפחה יעני זה כוס אמא שלו". מ אף מביע תמיהה "למה לא מתחשבים בכבוד המשפחה... זה דבר גועל נפש... שדורך על הכבוד שלנו", ובהמשך:

"כי כאשר הוא הלך ולקח את האישה והוא סידר את העניינים עם האישה והלך ושכב איתה בחדרים הבנת אותי? והוא גם יודע שאני רוצה להתחתן עם הבת שלה, אני מת עליה ורוצה אותה, ואני רבתי עם האחים שלי בגלל שאני רוצה אותה, הבנת אותי? אני פעם אפילו אמרתי לה אף אחד לא יתחתן איתך חוץ ממני גם אם זה בכוח, כאשר אני יצאתי וידעתי שהבן אדם מת אני, אני אמת כאב לי יעני כאב לי אבל מצד שני החזרתי את הכבוד שלי, אני נכנס עכשיו לכל בית משפט לכל מקום אני נכנס לבית מעצר והראש שלי מורם למעלה אני אומר לך את זה אשכרה... גם אם אני אכנס לא לשלושים שנים אלא לשישים שנה [...]"

עכשיו אני לא כועס על עצמי שאני עומד לכנס לכלא ולא כועס על ע' (י"ע) שהוא מת, אני מבסוט בגלל שהיא התגלתה

עם הבושות שלה, זהו אני ככה ביני לבין אלומים מבסוט ואללה אני לא משקר לך, ואני לא הראשון שנכנס לכלא ואני לא הראשון שרוצח ואני לא הראשון שקורה איתו מקרה כזה" (ת/ב60, עמ' 52 ועמ' 58; ההדגשה הוספה - י"ע).

מ מעיד על עצמו כי ביצע את המעשה על רקע של כבוד המשפחה, מה שאינו מתיישב עם טענתו כי ביקר רק "לסמן" את המנוח.

37. מהחומר שלפנינו נמצאנו למדים כי בעקבות הרצח, ביתו של מ הועלה באש ומשפחתו עקרה לעיר במרכז הארץ מחשש לנקמתם של בני משפחת המנוח. רצח על רקע של "נקמת דם" ורצח על רקע "כבוד המשפחה" הם מנהגים שחברה מודרנית ומתוקנת מוקיעה, וסופם במאסר עולם.

38. סוף דבר שאמליץ לחברי לדחות את הערעור על כל רכיביו, ופסק דינו של בית משפט קמא יעמוד על כנו.

ש ו פ ט

השופט ע' ברוך:

אני מסכימה.

ש ו פ ט

השופט ד' מינץ:

מסכים אני עם חוות דעתו של חברי השופט י' עמית. אוסיף רק מילים ספורות משלי.

1. עיינתי אף אני בחומר הראיות שהוגש לבית המשפט המחוזי ובתוכו הודעות המערערים כפי שנמסרו במשטרה וכן בסרט שחזור המעשה מיום 29.21.2015. כאמור, המערערים טענו כי ניתן להשתכנע מהודעותיהם ומהשחזור באותנטיות שבגרסתם על פיה לא הייתה להם כל כוונה להמית את המנוח. טענה זו בדבר אמיתות הגרסה חזרה, נשנתה והודגשה הן בהודעת הערעור מטעם המערערים והן בטיעוניהם בעל-פה לפנינו. ברם, תמים דעים אני עם חברי השופט עמית שלא ניתן ללמוד דבר לזכות המערערים, לא מתוך הודעותיהם במשטרה ולא מתוך שחזור המעשה על ידם. אדרבה, עיון בהודעות מלמד כי המערערים מסרו גרסאות שונות במשטרה, ובערעור לפנינו לא הצביעו על כל סיבה לבכר דווקא את הגרסה המטיבה עימם.

2. הנה כי כן, בהודעת מערער 1 מיום 26.1.2015, שעה 5:51 (ת/56) הוא הכחיש כל מעורבות בהמתת המנוח ואף טען כי כלל לא היה בתחנת הדלק באותו ערב. כן טען שלא החזיק כלל בסכין בסמוך לקרות האירוע. כך בהודעתו בהמשך אותו יום בשעה 16:06 (ת/57) עמד בהכחשתו. גם למחרת היום, בהודעתו מיום 27.1.2015 (ת/58) וביום לאחר

מכן, בהודעתו מיום 28.1.2015 (ת/59) המשיך להכחיש כל מעורבות. התפנית בגרסה אירעה רק ביום השחזור, ביום 29.1.2015 (ת/61), אך גם אז הכחיש המערער שהחזיק סכין בתחילת הערב בכפר א' וזאת לעומת גרסתו של מערער 2 אשר טען כי היה בידיו של מערער 1 סכין בעת האירוע בכפר א'.

3. כך גם גרסתו של מערער 2 הייתה גרסה מתפתחת. בתחילה, במסגרת הודעתו מיום 26.1.2015, שעה 07:24 (ת/63), בעיקרו של דבר שמר על זכות השתיקה, אך הספיק לומר לפני רצף שתיקותיו כי אינו "קשור לכל הסיפור הזה". הוא המשיך לשמור על זכות השתיקה גם בחלוף מספר ימים במסגרת הודעתו מיום 29.1.2015 (ת/65), ורק בסמוך לשחזור החליט אף הוא להודות במעורבותו באירוע (ת/66; ת/67א'). ברם, גם אז לא מסר גרסה שלמה ועמד על כך שאינו יודע היכן הושלכה הסכין בה נדקר המנוח, הואיל ונרדם מפאת שכרותו לאחר אירוע הקטילה (ת/68).

4. במצב דברים שכזה, קשה עד בלתי אפשרי להשתכנע מהאותנטיות של הגרסאות בהן הודו המערערים לבסוף בהמתת המנוח. נהפוך הוא, השינוי בגרסאות מלמד על חוסר אמינותם ואין המערערים יכולים ליהנות מהסקת מסקנה שיש לתת אמון דווקא בגרסה אחת מתוך הגרסאות שמסרו במשטרה הואיל ודווקא ממנה משתקפת לטענתם מהימנות ו"אותנטיות" (וראו: ע"פ 1193/16 סונגו נ' מדינת ישראל (17.5.2018); ע"פ 4178/13 אבו-נאב נ' מדינת ישראל (12.2.2014); ע"פ 3751/11 אבו-טראש נ' מדינת ישראל (2.9.2012)).

5. גם צפייה בשחזור איננה מלמדת אודות חפותם של המערערים. כפי שהצביע חברי, ניכר מתוך מעשיו של מערער 1 כי בעת השחזור הוא הצניע בכוונת מכון את אופן הדקירה של המנוח על ידו. הוא לא הסביר כיצד שינה את אופן החזקת הסכין - כאשר בתחילה הלהב הוחזק מאחורי ידו ואילו בעת הדקירה הלהב הוחזק מקדימה. הוא גם לא תאר כיצד דקר את המנוח אלא אך עשה פעולה של הזזת הסכין קדימה במספר סנטימטרים - ללא כל הסטה אנכית וללא הדגמה של הפעלת כוח לכיוון בטנו של המנוח, שעה שעל פי דוח הפתולוג, כיוון הדקירה היה בבירור בתנועה אנכית מכיוון מעלה לכיוון מטה. גם כאן קשה עד בלתי אפשרי ללמוד מכך על אמיתות הגרסה.

6. על כן, בשים לב לאמור ולנימוקים הנוספים שהובאו על ידי חברי, שותף אני לדעתו כי דין הערעור להידחות.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' עמית.

ניתן היום, י"ח באב התשע"ח (30.7.2018).

הערה: נוסח זה הותר לפרסום ביום 2.8.2018.

